

TRUNG TÂM THÔNG TIN TÍN DỤNG QUỐC GIA VIỆT NAM: ĐỘ PHỦ THÔNG TIN TÍN DỤNG TIẾP TỤC ĐƯỢC CẢI THIỆN

Thanh Thủy *

Dấu ấn mang tầm khu vực

Theo đánh giá của Phó Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) Nguyễn Kim Anh tại Hội nghị triển khai nhiệm vụ năm 2021 của Trung tâm Thông tin tín dụng Quốc gia Việt Nam (CIC), CIC đã có bước phát triển rất nhanh, xây dựng và phát triển được một hệ thống thông tin tín dụng (TTTD) trong Ngành lớn mạnh, hoàn thiện cả về mô hình tổ chức, lẫn cơ chế hoạt động, quy mô ngày càng được phát triển. CIC đã trở thành một bộ phận gắn kết, không thể thiếu cho hoạt động quản lý, chỉ đạo điều hành của NHNN, công tác thanh tra, giám sát ngân hàng; đồng thời, hỗ trợ có hiệu quả cho hoạt động kinh doanh và quản trị rủi ro của các tổ chức tín dụng (TCTD).

Không chỉ có vậy, CIC còn có vai trò tích cực trong việc duy trì và cải thiện chỉ số tiếp cận tín dụng của Việt Nam. Theo báo cáo Môi trường Kinh doanh của Nhóm Ngân hàng Thế giới (WB) từ năm 2016 - 2020, độ phủ TTTD công lập tăng từ 41,5% năm 2016 lên 59,4% năm 2020 (khoảng 18%), chiều sâu TTTD tăng từ 7 lên 8/8 điểm - đạt điểm tối đa trong thang điểm đánh giá một hệ thống TTTD toàn diện nhờ những cải cách của CIC. Điểm đánh giá của Việt Nam luôn cao hơn mức trung bình của khu vực Đông Á - Thái Bình Dương và nhóm các nước thu nhập cao Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD), xếp thứ hạng

cao trong khu vực ASEAN cũng như trong khu vực châu Á và nằm trong top 25 thế giới. Điều đó đã đưa chỉ số tiếp cận tín dụng của Việt Nam lên thứ 25/190 quốc gia và vùng lãnh thổ được xếp hạng. Năm 2021, độ phủ TTTD tiếp tục được cải thiện so với năm 2020, tăng hơn 2,9 triệu khách hàng vay (trên 11,396 triệu hồ sơ vay mới), nâng tổng số khách hàng trong kho dữ liệu TTTD quốc gia lên trên 48,5 triệu khách hàng.

Cùng với đó, CIC đã phối hợp với Vụ Hợp tác quốc tế, NHNN tổ chức thành công Hội thảo “Trao đổi thông tin tín dụng xuyên biên giới” và được Ban Lãnh đạo NHNN cho phép triển khai các hoạt động trao đổi thông tin xuyên biên giới với các đối tác nước ngoài theo quy định của pháp luật. Tiếp đó, CIC đã đăng cai và tổ chức thành công Hội nghị mạng lưới TTTD châu Á lần thứ III. Hội nghị đã thể hiện vai trò ngày càng lớn mạnh của CIC đối với hệ thống ngân hàng Việt Nam và góp phần thúc đẩy sự phát triển, hội nhập của các tổ chức hoạt động TTTD trong khu vực. Bên cạnh đó, CIC cũng đã tích cực tham gia các hội nghị, hội thảo quốc tế về hoạt động TTTD của khu vực và toàn cầu như các hoạt động bên lề Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) 2019 tại Chile; hỗ trợ Trung tâm TTTD Lào hoàn thiện đề án tổ chức hệ thống TTTD của nước bạn; tiếp tục duy trì và phát triển quan hệ hợp tác với các đối tác nước ngoài như: WB, Công ty Tài chính Quốc tế

(IFC), Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB), Tập đoàn NICE - Hàn Quốc, các Trung tâm TTTD của các nước để tổ chức nhiều khóa đào tạo, hội nghị, hội thảo về TTTD, các nghiệp vụ quản trị rủi ro, chấm điểm, xếp hạng tín dụng, bảo vệ người tiêu dùng... điều đó đã nâng cao vị thế đưa CIC trở thành một trung tâm TTTD mang tầm khu vực.

Hỗ trợ TCTD, người dân và doanh nghiệp vượt qua khó khăn

Để góp sức cùng hệ thống Ngân hàng Việt Nam nói riêng cũng như toàn bộ nền kinh tế nói chung giảm thiểu tác động tiêu cực của đại dịch Covid-19, ngày 27/12/2021, CIC tiếp tục ban hành Quyết định số 295/QĐ-TTDD về việc gia hạn chính sách giảm trừ tiền khai thác dịch vụ TTTD của TCTD, chi nhánh ngân hàng nước ngoài. Theo đó, các TCTD, chi nhánh ngân hàng nước ngoài tiếp tục được hỗ trợ giảm 50% trên tổng số tiền phải thanh toán hàng tháng. Kể từ năm 2020, khi dịch Covid-19 xuất hiện tại Việt Nam, đây là lần thứ 5 CIC thực hiện giảm phí khai thác TTTD, trong đó từ ngày 01/01/2021, CIC duy trì mức giảm cao nhất là giảm 50% tổng số tiền phải thanh toán hàng tháng cho TCTD. Ngoài ra, CIC còn thực hiện các chính sách ưu đãi với một số tổ chức như áp dụng mức giá bằng 20% cho quỹ tín dụng nhân dân, tổ chức tài chính vi mô; áp dụng mức giá bằng 50% cho Ngân hàng Chính sách xã hội so với mức giá sản

* Hà Nội

phẩm dịch vụ cùng loại cung cấp cho TCTD vẫn được CIC duy trì. Trong thời gian tới, CIC cam kết sẽ tiếp tục nghiên cứu, đề xuất các giải pháp hỗ trợ TCTD, người dân và doanh nghiệp vượt qua khó khăn do dịch Covid-19 gây ra.

Đặc biệt, trong thời gian dịch bệnh Covid-19 bùng phát, CIC đã chủ động triển khai Thông tư số 01/2020/TT-NHNN ngày 13/3/2020 của Thống đốc NHNN quy định về việc TCTD, chi nhánh ngân hàng nước ngoài cơ cấu lại thời hạn trả nợ, miễn, giảm lãi, phí, giữ nguyên nhóm nợ nhằm hỗ trợ khách hàng chịu ảnh hưởng do dịch Covid-19; liên tiếp thực hiện giảm giá dịch vụ TTDD cho tất cả các TCTD, miễn phí hoàn toàn cho Ngân hàng Chính sách xã hội để hỗ trợ triển khai chương trình cho người sử dụng lao động vay vốn để trả lương ngừng việc do Covid-19 theo Nghị quyết số 42/NQ-CP ngày 09/4/2020 của Chính phủ về các biện pháp hỗ trợ người dân gặp khó khăn do đại dịch Covid-19 và Quyết định số 15/2020/QĐ-TTg ngày 24/4/2020 của Thủ tướng Chính phủ quy định về việc thực hiện các chính sách hỗ trợ người dân gặp khó khăn do đại dịch Covid-19. Đây là những hành động thiết thực của CIC để đồng hành cùng TCTD hướng tới mục tiêu giảm chi phí hoạt động, lãi suất cho vay và thúc đẩy sự phát triển kinh tế bền vững theo chủ trương của Chính phủ.

Bên cạnh đó, CIC cũng kịp thời thực hiện hướng dẫn TCTD báo cáo thông tin khách hàng vay được điều chỉnh giữ nguyên nhóm nợ theo Thông tư số 01/2020/TT-NHNN, Thông tư số 03/2021/TT-NHNN ngày 02/4/2021 và Thông tư số 14/2021/

CIC đã giảm giá sản phẩm dịch vụ TTDD góp phần giúp các TCTD giảm chi phí

TT-NHNN ngày 07/9/2021 của Thống đốc NHNN sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 01/2020/TT-NHNN. Đến ngày 20/12/2021, có trên 1 triệu khách hàng thuộc diện báo cáo thông tin điều chỉnh theo Thông tư số 01/2020/TT-NHNN, CIC đã cập nhật thông tin điều chỉnh nhóm nợ cho trên 78 nghìn khách hàng tại 39 TCTD.

Đa dạng hóa sản phẩm

Tháng 04/2021, CIC đã nâng cấp và hoàn thiện giải pháp Host-to-Host (H2H) theo chuẩn giao diện lập trình ứng dụng (API), đơn đốc các TCTD đã ký H2H giai đoạn 1 chuyển đổi sang giai đoạn 2 và thực hiện triển khai báo cáo thông tin qua kênh H2H. Bên cạnh đó, CIC tiếp tục đẩy mạnh tư vấn, truyền thông về hệ thống H2H đến các TCTD có nhu cầu nhằm hỗ trợ các TCTD tiết kiệm được thời gian, nhân lực, giảm chi phí hoạt động và đảm bảo TTDD an toàn, minh bạch. Trong năm 2021, CIC đã ký Hợp đồng H2H với 16 TCTD, nâng tổng số TCTD đã kết nối H2H lên 29 TCTD, số lượng báo cáo cung cấp qua phương thức này đạt hơn 564.000 báo cáo, tăng trưởng trên

17% so với cùng kỳ năm trước. CIC cũng thiết kế thêm sản phẩm cung cấp riêng điểm, hạng khách hàng thẻ nhân để tạo điều kiện cho các TCTD linh hoạt khai thác theo lượt hoặc theo gói. Các sản phẩm có điểm, hạng đều nhằm hỗ trợ TCTD có thể chuyển đổi danh mục các khoản vay từ có tài sản bảo đảm sang cho vay tín chấp, từ đó hỗ trợ tốt hơn cho các khách hàng cá nhân và hộ kinh doanh nhỏ lẻ tiếp cận tín dụng.

Cũng trong năm 2021, CIC đẩy mạnh dịch vụ trực tiếp cho khách hàng vay thông qua Cổng thông tin kết nối khách hàng vay (trên nền tảng website và ứng dụng điện thoại thông minh). Sản phẩm TTDD khách hàng vay của CIC đã được cập nhật, bổ sung các thông tin như: Điểm và hạng tín dụng, thông tin quan hệ tín dụng, tài sản bảo đảm... Kết quả, trong năm 2021, CIC ghi nhận trên 280 nghìn khách hàng thẻ nhân, tăng gấp 2 lần năm 2020 và 160 khách hàng pháp nhân đăng ký tài khoản, nâng tổng số tài khoản khách hàng đến thời điểm hiện tại là 500 nghìn tài khoản.

Bên cạnh đó, CIC thường xuyên cải tiến các quy trình cung cấp sản phẩm, dịch vụ; rà soát và

hoàn thiện hệ thống sản phẩm; phát triển các sản phẩm mới theo các nguồn thông tin mới được mở rộng; tăng cường cung cấp thông tin tự động; rút ngắn thời gian tạo lập và cung cấp thông tin.

Bên cạnh các sản phẩm truyền thống, CIC còn cung cấp các sản phẩm giá trị gia tăng như xếp hạng tín dụng, chấm điểm tín dụng; cung cấp các gói thông tin, dữ liệu cho các TCTD phục vụ hoạt động quản trị rủi ro, tuân thủ Basel II, quản lý danh mục và phục vụ hoạt động phân loại nợ theo quy định của Thông tư số 02/2013/TT-NHNN ngày 21/01/2013 của Thống đốc NHNN quy định về phân loại tài sản có, mức trích, phương pháp trích lập dự phòng rủi ro và việc sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro trong hoạt động của TCTD, chi nhánh ngân hàng nước ngoài và Thông tư số 09/2014/TT-NHNN ngày 18/3/2014 của Thống đốc NHNN sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 02/2013/TT-NHNN.

Tăng cường ứng dụng công nghệ, mở rộng kho dữ liệu quốc gia

Thời gian qua, CIC đã hoàn thành và chính thức vận hành toàn bộ hệ thống mới trong khuôn khổ dự án FSMIMS - cấu phần CIC. Tất cả các mặt hoạt động của CIC từ khi đưa hệ thống mới vào vận hành đến nay đều có sự tăng trưởng cao, từ số lượng và chất lượng dữ liệu đầu vào tới các sản phẩm dịch vụ và hoạt động nghiệp vụ khác. Bên cạnh đó, hệ thống mới còn cho phép CIC có thể triển khai một số hoạt động nghiệp vụ mới và đầu tư phát triển mở rộng trong tương lai. Kết quả này cũng đã được WB ghi nhận trong các báo

cáo đánh giá kết quả định kỳ của dự án. Bên cạnh đó, CIC đã xây dựng và trình Thống đốc NHNN phê duyệt Kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) giai đoạn 2018 - 2023, trong đó, tập trung đầu tư nâng cấp tất cả các cấu phần trong hệ thống CNTT (Trung tâm dữ liệu DC, Trung tâm dự phòng DR, phòng máy chủ tại Chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh, Hệ thống quản lý, giám sát tập trung); tổ chức nâng cấp một số ứng dụng phần mềm theo các quy trình nghiệp vụ mới, đảm bảo tự động hóa cao trên nền tảng CNTT; triển khai xây dựng chính sách an toàn thông tin, đảm bảo hệ thống hoạt động an toàn, hiệu quả; thí điểm kênh cung cấp TTTD mới, hiện đại H2H, kết nối trực tiếp hệ thống quản trị rủi ro, đáp ứng phê duyệt tín dụng của TCTD với hệ thống của CIC để tăng hiệu suất cung cấp thông tin đạt mức cao.

Với hệ thống công nghệ mới, hiện đại, CIC đã chủ động thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm thúc đẩy cơ sở dữ liệu TTTD phát triển mạnh cả về chiều rộng và chiều sâu. Kết quả đến nay, CIC đã thu thập được thông tin từ 123/123 đầu mối TCTD, chi nhánh ngân hàng nước ngoài, 1.165 quỹ tín dụng nhân dân, tổ chức tài chính vi mô chính thức và 51 tổ chức tự nguyện tham gia hoạt động TTTD. Tỷ lệ cập nhật số liệu thành công từ TCTD luôn đạt mức cao. Cùng với đó, CIC đã nỗ lực mở rộng thu thập thông tin từ các bộ, ngành để nâng cao độ phủ và chiều sâu của kho dữ liệu; tích cực thực hiện triển khai nhiệm vụ của Thống đốc NHNN giao CIC làm đầu mối của ngành Ngân hàng thực hiện kết nối với cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư thuộc Cục Cảnh sát quản

lý hành chính và trật tự xã hội Bộ Công an.

Trong năm 2021, CIC đã xây dựng, hoàn thiện Đề án phát triển CIC giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030 (Đề án). Đến nay, CIC hoàn thành tổng hợp ý kiến góp ý của các vụ, cục và một số TCTD về dự thảo để tiếp tục bổ sung hoàn chỉnh và trình Thống đốc phê duyệt Đề án. CIC đã duy trì hệ thống Hỗ trợ khách hàng hoạt động hiệu quả, qua đó góp phần nâng cao văn hóa tín dụng và chất lượng kho dữ liệu, đảm bảo tính minh bạch của TTTD.

Trong năm 2022, CIC tập trung triển khai nghiêm túc, có hiệu quả Đề án phát triển CIC giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030 sau khi được Thống đốc NHNN phê duyệt; trong đó, phấn đấu hoàn thành các mục tiêu đặt ra của năm 2022 được nêu trong Đề án. Tiếp tục phát triển cơ sở dữ liệu TTTD quốc gia tập trung, thống nhất, đầy đủ, chính xác; nghiên cứu triển khai tích hợp và kết nối đồng bộ Cơ sở dữ liệu TTTD quốc gia với các Cơ sở dữ liệu quốc gia khác; mở rộng nguồn thông tin tới các chủ thể mới trong hệ sinh thái TTTD; phấn đấu nâng tổng số chủ thể dữ liệu được cập nhật trong Cơ sở dữ liệu TTTD Quốc gia lên trên 50 triệu, độ phủ TTTD đạt trên 70% dân số trưởng thành, duy trì tuyệt đối điểm chỉ số chiều sâu về TTTD; cung cấp thông tin kịp thời phục vụ Ban Lãnh đạo, các đơn vị NHNN, Chi nhánh NHNN tỉnh, thành phố; kịp thời phục vụ yêu cầu thông tin của các TCTD, tổ chức tự nguyện và khách hàng vay; phấn đấu mức tăng trưởng số lượng cung cấp sản phẩm dịch vụ từ 15 - 20%. ■